

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
« ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАН УКРАЇНИ»
(ДНУ «ЦІМТ НАН України»)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Акушерство та гінекологія»

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Шифр та назва спеціальності	I2 Медицина
Назва освітньо-наукової програми	Медицина: Акушерство та гінекологія
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Обсяг освітньої компоненти	270 год 3 кредити ЄКТС Лекції – 40годин Практичні заняття – 150 години Самостійна робота – 80 годин
Підсумковий контроль	Диференційований залік

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни

Дисципліна спрямована на підготовку сучасного високопрофесійного лікаря-науковця з акушерства та гінекології, який повинен вміти виконувати діагностичні процедури та інтерпретувати результати сучасних методів дослідження, здійснювати окремі лабораторні та інструментальні дослідження самостійно в межах наукової роботи; аналізувати інформацію про розвиток і перебіг захворювання; застосовувати сучасні методи обстеження хворого, застосовувати медичні інформаційні технології та медичну літературу у діагностиці та лікуванні гінекологічних захворювань у дорослих; проводити патентно-інформаційний пошук з обраної наукової теми, дослідження у вітчизняних та закордонних джерелах, наукометричних базах; проводити критичний аналіз сучасних даних, розробку і синтез нових ідей з актуальних проблем гінекології; формулювати мету та наукові завдання з обраної наукової теми; розробляти дизайн

дослідження; вибрати методи наукового дослідження, адекватні поставленим меті та завданням; презентувати отримані дані у вигляді публікацій та доповідей на національному та міжнародному рівнях; впроваджувати досягнення науки і техніки у клінічну практику

Мета та завдання дисципліни

Формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатність оцінювати свій професійний та науковий рівень, регулярно підвищувати фахову компетентність, ефективно використовувати набуті знання, вміння і навички; здійснювати активний пошук нового досвіду і визначати його цінність; креативність, здатність до саморозвитку, самоаналізу; вміння вирішувати ту чи іншу проблему

Компетентності, формуванню яких сприяє освітня компонента

ЗК1 здатність до:

- абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;
- проектування і здійснення комплексних досліджень, на основі системного наукового світогляду з використанням основних універсальних методологічних принципів та знань в області історії і філософії науки;
- проведення оцінювання результатів наукових досліджень з використанням знань та умінь у галузі медичної статистики;
- самостійного проведення наукового та патентного пошуку;
- здійснення усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження;
- здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності.

ЗК5 Здатність до організації роботи колективу в розв'язанні актуальних проблем спеціальності, працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів, а також мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей.

ЗК6 Здатність використовувати:

- закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень, професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки;
- закони та категорії медичної етики під час планування та проведення наукового дослідження;
- використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та запобігають проявам академічного плагіату.

ЗК8 Здатність:

- працювати автономно, критично оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт, планувати та вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;
- до критичного аналізу та креативного синтезу нових ідей на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9 Дотримання лікарської етики, біоетики та академічної доброчесності, здатність слідувати етичним нормам у професійній діяльності, під час планування та проведення наукових досліджень та діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

СК1 Здатність:

- виконувати оригінальні дослідження в медицині стосовно різних груп населення та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових технологій;

- планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів;

- здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створювати та оформляти огляд літератури (метааналіз);

проводити аналіз результатів наукових досліджень та оформляти їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.

СК2 Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.

СК3 Здатність відокремлювати структурні елементи, що складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності І2 «Медицина».

СК5 Здатність володіти сучасними методами наукового дослідження, обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проєкту (дослідження).

СК6 Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

СК7 Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

СК8 Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати

результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, розуміти англомовні наукові тексти за напрямом досліджень.

СК12 Здатність адекватно застосовувати концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності

Результати навчання

ПРН01 Проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей та на цій основі формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень в обраній сфері.

ПРН02 Володіти ґрунтовними, передовими концептуальними знаннями предметної галузі, мати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, для здійснення науково-дослідницької, освітньої та професійної діяльності.

ПРН06 Ініціювати, організовувати та проводити комплексні наукові дослідження, коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності та впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільну діяльність.

ПРН08 Здатність підготувати та успішно захистити дисертаційну роботу в галузі медицини на основі власних досліджень, а також використовувати (та визнати) результати роботи інших членів наукової групи.

ПРН11 Здатність до використання набутих умінь у передовій професійній практиці та викладацькій діяльності в галузі медицини за допомогою оригінальних досліджень та прогресивних учень.

ПРН13 Формування системи знань з спеціальності І2 «Медицина», використовуючи унікальні дані, обґрунтовані рішення, нові інтерпретації, інноваційні методи.

ПРН14 Вміння на теоретичному рівні генерувати ідеї, гіпотези наукового дослідження, розробляти доказову базу, визначати закономірності в медицині.

ПРН17 Вміння застосовувати знання, отримані та відібрані в ході експериментальних досліджень і практичної діяльності в галузі медицини, для визначення ефективності, систематизації, узагальнення та пояснення.

ПРН18 Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати співробітників та рухатися до спільної мети.

ПРН19 Демонструвати безперервний розвиток власного

інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізації, самовдосконалення та професійного росту.

ПРН20 Володіти навичками повної автономності під час реалізації індивідуальних наукових проектів

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва модулю

Зміст модулю

Змістовий модуль 1. Фізіологічне акушерство

Тема 1.1. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних.

Основні етапи розвитку ембріона і плода; фізіологічні зміни в організмі жінки протягом вагітності. Методи обстеження, що використовуються для визначення положення, позиції, виду, передлежання і членорозташування плода, а також для встановлення життєздатності плоду.

Тема 1.2. Фізіологія пологів. Клінічний перебіг та ведення пологів. Знеболювання пологів.

Особливості клінічного перебігу і ведення пологів. Біомеханізми пологів при потиличному передлежанні, особливості клінічного перебігу пологів. Сучасні методи знеболювання фізіологічних пологів.

Тема 1.3. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.

Особливості інволюційних змін всіх органів і систем жінки після вагітності і пологів. Принципи оцінки стану новонародженого, первинний туалет новонародженого.

Тема 1.4. Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Аномалії положення плода. Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Проблема макросомії в акушерстві.

Тазові передлежання: частота та класифікація, причини їх виникнення, особливості перебігу вагітності та пологів при тазовому передлежанні; біомеханізм пологів при тазових передлежаннях. Методи діагностики; коригуючої гімнастики при тазовому передлежанні та протипоказання для її проведення; методика зовнішнього повороту плода на голівку, умови та протипоказання для його проведення. Основні принципи консервативного ведення пологів при тазовому передлежанні; цілі та методики надання ручної допомоги за Цов'яновим I, Цов'яновим II; методики надання класичної ручної допомоги з виведення ручок плода; методику виконання прийому Морісо-Левре-Ляшапель; показання,

умови, техніку виконання операції витягання плода за тазовий кінець; показання до операції кесаревого розтину при тазових передлежаннях.

Особливості вагітності і пологів при аномаліях кісткового таза, вузький таз. Проблема макросомії в акушерстві.

Тема 1.5. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність.

Сучасні аспекти етіології і патогенезу спадкової і вродженої патології плода; методи пренатальної діагностики аномалій розвитку плодового яйця. Цілі, задачі, показання до медико-генетичного консультування. Етіологію, патогенез і клініка мало- і багатоводдя; методи діагностики мало- і багатоводдя; особливості перебігу вагітності і пологів, стану плода і немовляти при вагітності, що ускладнилася мало- і багатоводдям; принципи терапії мало- і багатоводдя. Фактори ризику, етіологію багатоплідної вагітності, особливості розвитку моно- і дизиготних двійнят; методи діагностики багатоплідної вагітності; особливості перебігу і ведення вагітності і пологів, стану плодів і немовлят при багатоплідній вагітності.

Тема 1.6. Методи діагностики стану внутрішньоутробного плоду. Плацентарна недостатність. Дистрес плоду. Синдром затримки росту плоду.

Інвазійні, неінвазійні, скринуючі методи дослідження стану плода, переваги і недоліки, показання і протипоказання до їх проведення, ускладнення, оптимальні терміни проведення досліджень. Фето-плацентарна недостатність: етіологія, патогенез, класифікація, оцінка стану плода, лікування; особливості клінічного перебігу та ведення пологів при фето-плацентарній недостатності. Дистрес у плода: етіологія, патогенез, класифікація, оцінка стану плода, лікування, ведення вагітності і пологів. Синдрому затримки росту плоду: діагностика і лікування, ведення вагітності і пологів.

Тема 1.7. Ізоантигенна несумісність крові матері і плоду. Паталогія періоду новонародженості. Асфіксія новонародженого. Токсико-септичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.

Етіопатогенез гемолітичної хвороби (ГХ) плода і немовляти; класифікація і клініка; методи анте- і постнатальної діагностики ГХ. Принципи терапії ізоімунізації ГХ в

антенатальному і ранньому неонатальному періодах. Асфіксія новонародженого, класифікація і клінічна картина; основні принципи реанімації; заходи первинної допомоги немовлятам у пологовому залі

Змістовий модуль 2. Патологічне акушерство

Тема 2.1. Гестози. Етіологія, клініка, діагностика. Методи лікування і профілактики гестозів.

Гестози: сучасні теорії виникнення, класифікація. Ранні гестози. Пізні гестози. Сучасні методи діагностики та лікування. Невідкладна допомога при тяжких формах пізнього гестозу.

Тема 2.2. Невиношівання і переносування вагітності.

Невиношування вагітності: класифікація, етіологію та патогенез, клініка, діагностика та тактика і особливості ведення. Причини виникнення та методи діагностики перенесеної вагітності, особливості перебігу пологів при перенесеній вагітності. Методи розродження при перенесеній вагітності. Параметри перенесеного новонародженого та правила догляду за цими дітьми.

Тема 2.3. Аномалії скоротливої діяльності матки.

Етіологію і патогенез аномалій пологової діяльності, фактори ризику, класифікація, клініка, методи діагностики аномалій пологової діяльності. Тактика ведення пологів при патологічному прелімінальному періоді, при слабкості пологової діяльності, при надмірно сильній пологовій діяльності, при дискоординованій пологовій діяльності; Профілактика аномалій пологової діяльності.

Тема 2.4. Вагітність і пологи при екстрагенітальній патології.

Організацію спеціалізованої допомоги вагітним з екстрагенітальною патологією. Перебіг та ведення вагітності і пологів у жінок із захворюваннями серцево – судинної системи, із захворюваннями органів дихання, із захворюваннями нирок, з хворобами ендокринної системи, цукровим діабетом, захворюваннями щитовидної залози, з патологією кровотворних органів, із захворюваннями печінки і жовчного міхура, органів травлення, з патологією зору.

Тема 2.5. Кровотечі під час вагітності, в пологах, послідовому і ранньому післяпологовому періодах.

Класифікація акушерських кровотеч. Причини кровотеч у першому триместрі вагітності. Клініка, діагностика, лікування

передлежання плаценти та передчасного відшарування нормально розташованої плаценти. Класифікація, клініка, діагностика акушерських кровотеч в III та післяпологовому періодах. Методи лікування акушерських кровотеч.

Тема 2.6. Акушерські операції. Пологовий травматизм.

Методи оперативних втручань в акушерстві. Показання та протипоказання до операції кесаревого розтину (КР).

Ускладнення операції КР. Методики операції КР. Показання та протипоказання до операції накладання акушерських щипців та вакуум – екстракції. Умови для виконання цих операцій.

Загальні правила виконання накладання акушерських щипців та вакуум – екстрактора

Змістовий модуль 3. Гінекологічні захворювання

Тема 3.1. Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми в гінекології.

Класифікація, етіологія та патогенетичні аспекти порушень менструальної функції Аменорея: первинна і вторинна. Етіологія, патогенез, діагностика та лікування аменореї різного генезу Маткові кровотечі: ановуляторні і овуляторні. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування Ювенільні кровотечі. Дисфункціональні маткові кровотечі. Етіологія, патогенез, діагностику, клініку та методи лікування у різні вікові періоди. Етіологія, патогенез, методи діагностики, лікування та профілактики нейроендокринних гінекологічних синдромів.

Тема 3.2. Ендометріоз. Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів.

Класифікація, клініка, методами діагностики та лікування, профілактики можливих ускладнень і реабілітації ендометріоза.

Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів: діагностика та методи корекції.

Тема 3.3. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів.

Класифікація, клініка, методами діагностики доброякісних пухлин жіночих статевих органів, методами їх діагностики, лікування та профілактики.

Тема 3.4. Фонові, передракові та злоякісні захворювання жіночих статевих органів.

Класифікація, клініка, методи діагностики фонових, передракових та злоякісних захворювань жіночих статевих органів, методами їх диференціальної діагностики, лікування,

профілактики.

Тема 3.5. Запальні захворювання жіночих статевих органів.

Класифікація урогенітальних запальних захворювань. Алгоритм клінічного та лабораторного обстеження жінок з запальними захворюваннями. Основні етапи лікування запальних захворювань відповідно протоколів МОЗ України. Профілактичні заходи щодо попередження виникнення запальних захворювань жіночої статевої сфери.

Тема 3.6. Неплідний шлюб.

Основні етіологічні та патогенетичні фактори неплідності, класифікація, клініка та діагностика хворих на безпліддя. Сучасні методи лікування.

Тема 3.7. Невідкладні стани в гінекології.

Позаматкова вагітність. Апоплексія яєчника. Перекрут кісти яєчника, розрив кісти. Порушення живлення вузла міоми матки. Пельвіоперитоніт та перитоніт

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
85 – 89	B	добре
75 – 84	C	
70 – 74	D	задовільно
60 – 69	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з можливістю повторного вивчення дисципліни

ПОЛІТИКА ОПАНУВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Політика доброчесності	Відповідно до вимог «Положення про академічну доброчесність в ДНУ «ЦІМТ НАН України» http://cimt.com.ua/wp-content/uploads/2025/07/7.-polozhennja-pro-akademichnu-dobrochesnist-1.pdf
-------------------------------	--

Засоби оцінювання успішності

Поточне оцінювання Мінімальна кількість – 40 балів Максимальна кількість – 60 балів	Підсумковий контроль Мінімальна кількість – 20 балів Максимальна кількість – 40 балів
--	--

II Семестр

Види робіт	Кількість	Бал (за одиницю)	Всього балів	Диференційований залік	1-40
Робота на практичних заняттях	20	0,5	10		
Експрес опитування	10	2	20		
Індивідуальні завдання (реферат, презентація, аналітичне есе)	2	10	20		
Модульна контрольна робота (тестування)	1	10	10		
			60		40
Всього			100		

III Семестр

Види робіт	Кількість	Бал (за одиницю)	Всього балів	Диференційований залік	1-40
Робота на практичних заняттях	26	0,5	13		
Експрес опитування	7	2	14		
Доповідь	1	3	3		
Індивідуальні завдання (реферат, презентація, аналітичне есе)	2	10	20		
Модульна контрольна робота (тестування)	1	10	10		
			60		40
Всього			100		

IV Семестр

Види робіт	Кількість	Бал (за одиницю)	Всього балів	Диференційований залік	1-40
Робота на практичних заняттях	28	0,5	14		
Експрес опитування	4	2	8		
Доповідь	6	3	18		
Індивідуальні завдання (реферат, презентація)	1	10	10		
Модульна контрольна робота (тестування)	1	10	10		
			60		40
Всього		100			

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Акушерство та гінекологія: у 4 томах. / В.М. Запорожан, В.К. Чайка, Л.Б. Маркін та ін.; за ред. В.М. Запорожана. – 2-е вид., випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 1032 с.
2. Акушерство: підручник / В.І. Пирогова, О.В. Булавенко, Ю.П. Вдовиченко за ред. В.І. Пирогової– Вінниця: Нова книга, 2021. – 472 с.
3. Акушерство і гінекологія: у 2-х кн. Книга 1. Акушерство. Підручник (ВНЗ III-IV рівнів акредитації/За ред. В.І. Грищенко, М.О. Щербіни. – 2-е вид., виправлене. 2017. – 376 с. 30.
4. Акушерство і гінекологія: у 2-х кн. Книга 2. Гінекологія. Підручник (ВНЗ III-IV рівнів акредитації/За ред. В.І.Грищенко, М.О.Щербіни – 2-е вид., виправлене. 2017. – 376 с.
5. Магован Б.А. Клінічне акушерство та гінекологія: 4-е видання / Б.А. Магован, Ф. Оуен, Е. Томпсон. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 454 с.
6. Навчальний посібник з акушерства/за ред. І.Б.Венцківської. В.П. Лакатоша, В.М.Куща.- К., 2018. – РА Гармонія – 210 с.
7. Академічні лекції з акушерства та гінекології / За ред. акад. Ю.Г. Антипкіна. – К.: ТОВ «КРІЕЙТІВ МЕДІА», 2021. – 424 с.
8. Акушерство учебник / В.К. Лихачев, Л.М. Добровольская, Е. А. Тарановская и др. ; под ред. В.К. Лихачева. — Винница : Нова Книга, 2017. — 288 с.

9. Наказ МОЗ України № 582 від 15.12.2003 Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги «Ведення нормальних пологів».
10. Акушерство та гінекологія за Неттером: 4-е видання / Роджер П. Сміт - «Медицина», 2025. – 743 с.
11. Практикум з акушерства: навчальний посібник / І.І. Бачинська. — 2-е видання, «Медицина», 2021. – 104 с.
12. Академічні лекції з акушерства та гінекології / За ред. акад. Ю.Г. Антипкіна. – К.: ТОВ «КРІЕЙТІВ МЕДІА», 2021. – 424 с.
13. Comprehensive Gynecology- 8th Ed./D.M.Hershenson, G.M.Lentz, F.A.Valea et al. Elsevier. 2021- - 881 p.
14. Oxford Textbook of Obstetrics and Gynecology/Ed.by S.Arulkumaran, W.Ledger, L.Denny, S. Doumouchtsis. – Oxford University Press, 2020- 928 p.
15. Williams Obstetrics, 26th Ed.-/ F.G.Cunningham, K.G.Leveno, J.S., Dashe et al. - 2022. Mc GrowHill/Medical – 1328 p.
16. Методологічні принципи організації системи управління даними у клінічних випробуваннях (136.12/13.13) : метод. рек. / В.Є. Добрава, І.А. Зупанець, А.М. Морозов та ін. — К., 2012. — 32 с.
17. Наукове обґрунтування методології статистичної оцінки переносимості лікарських засобів при проведенні клінічних випробувань (125.12/262.12) : метод. рек. / В.Є. Добрава, І.А. Зупанець, А.М. Морозов та ін. — К., 2012. — 32 с.
18. Академічна доброчесність: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 15.05.2023 – 23.06.2023 р.) / уклад. Ю. Главчева; Польськоукраїнська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці»; Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського; Фундація ADD. Варшава, 2023. 79 с.

Допоміжна література

1. Внутрішньочеревні кровотечі в гінекології: монографія / І.З. Гладчук, О.Я. Назаренко, Р.О. Ткаченко. – Одеса: Одеський медуніверситет, 2021. – 111 с.
2. Запорожан В.М., Грубнік В.В., Грубнік Ю.В, Малиновський А.В. та ін.; Ендоскопічна хірургія. Навчальний посібник/ за редакцією В.М. Запорожана, В.В. Грубніка – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 592 с.
3. Запорожан В.М., Тарабрін О.О. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття. Перспективи. Практичний порадник. Суми: ПФ Видавництво «Університетська книга», 2018. – 240 с.
4. European Training Requirements in Obstetrics and Gynaecology. UEMS Section Obstetrics and Gynaecology / European Board and College of Obstetrics and Gynaecology. Standing Committee on

2018 https://www.uems.eu/__data/assets/pdf_file/0004/64399/UEMS-2018.18-EuropeanTraining-Requirements-OBGYN.pdf

5. Планування сім'ї та контрацепція : навч. посіб. / В. І. Бойко, Н. В. Калашник, А. В. Бойко [та ін.] ; за заг. ред. В.І. Бойка. – Суми : СумДУ, 2018. – 223 с.

6. Сучасні підходи до діагностики та лікування доброякісних пухлин яєчників: Навч. посіб./ Бойко В.І., Бойко А. В., Калашник Н.В.- Суми: Сумський державний університет, 2019. – 267 с.

7. Стандарт медичної допомоги «Нормальна вагітність» від 09.08.2022р., №1437.

8. Скринінг раку шийки матки ведення пацієнток з аномальними результатами скринінгу та передраковими станами шийки матки. Клінічна настанова, заснована на доказах //Татарчук Т. Ф.; Акуліна О. О.; Артьоменко В. В.; Бойчук, А. А.; Бойчук А.В.; Володько Н.А.; Дубоссарська Ю.О.; Дунаєвська В.В.; Мазур Ю.Ю.; Манжура О. П.; Палійчук О.В.; Рожковська Н.М. (2024).

9. Госпітальні інфекції в акушерстві та гінекології: підручник //Салманов А.Г.; Антипкін Ю.Г.; Вдовиченко Ю.П.; Знаменська Т.К.; Ковалишин О.А.; Корнацька А.Г.; Суслікова Л.В.; Шунько Є.Є.; Голяновський О.В.; Корнієнко С.М.; Диндарь О.А.; Рудь В.О.; Артеменко В.В.; Туманова Л. .; Колесник Г.В.; Вдовиченко С.Ю.; Горбань Н.Є.; Литвак О.О.; Волошин О.А.; Трохимович О.В.; Ракша І.І.; Настрадаина Н.М.; Мамонова М.Ю.; Ніконюк Т.Р.; Чубатий А.І.; Падченко А.С. (2024).

10. Вакуум-екстракція плода: методичні рекомендації //Малюк В.В.; Щурко Д.М.; Щурко М.І.; Головатюк-Юзефпольська І.Л.; Рогачевський О.П. (2024).

11. Вихідні (типові) акушерські щипці: методичні рекомендації //Щурко Д.М.; Малюк В.В.; Щурко М.І.; Головатюк-Юзефпольська І.Л.; Рогачевський О.П. (2024).

12. Піхвова мікробіота: порушення та корекція: методичні рекомендації //Нагорна В.Ф.; Москаленко Т.Я.; Манасова Г.С.; Ніточко К.О.; Гриценко А.А. (2024).

13. Клінічна настанова, заснована на доказах «Гіпертензивні розлади у вагітних» //Садов'як І.Д.; Артьоменко В.В.; Дубоссарська Ю.О.; Жилка Н.Я.; Жук С.І.; Камінський В.В.; Коньков Д.Г.; Медведь В.І.; Посохова С.П.; Ткаченко Р.О.;Федько Р.М. (2021).

14. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гіпертензивні розлади під час вагітності, пологів та у

післяпологовому періоді» //Артьоменко В.В.; Дубоссарська Ю.О.; Жилка Н.Я.; Жук С.І.; Камінський В.В.; Коньков Д.Г.; Медведь В.І.; Посохова С.П.; Ткаченко Р.О.; Федько Р.М.; Гуленко О.І. (2022).

15. Клінічна настанова, заснована на доказах «Тактика ведення пацієнток з лейоміомою матки» //Татарчук Т.Ф.; Булавенко О.В.; Грищенко О.В.; Артьоменко В.В.; Дубоссарська Ю.О.; Занько О.В.; Калугіна Л.В.; Камінський В.В.; Козаренко Т.М.; Косей Н.В.; Педаченко Н.Ю. (2022).

16. Стандарти медичної допомоги «Ектопічна вагітність» //Татарчук Т.Ф.; Артьоменко В.В.; Булавенко О.В.; Дубоссарська З.М.; Дубоссарська Ю.О.; Камінський В.В.; Регеда С.І.; Ткаченко Р.О.; Тутченко Т.М.(2022).

17. Гіпопластичні та гіперпластичні зміни в ендометріальній тканині: методичні рекомендації //Чумак З.В.; Шаповал М.В.; Бикова Н.А.; Мніх Л.В.; Кожухар Г.В.; Кожаков В.Л.; Шитова Г.В.(2023).

18. Перманентно-фізіологічні процеси ендометрія у віковому аспекті: посібник //Чумак З. В.; Шаповал М.В.; Артьоменко В.В.; Кожухар Г.В.; Мніх Л.В. (2023).

Інформаційні джерела та Internet-ресурси

1. Council for International Organizations of Medical Sciences International Ethical Guidelines for Biomedical Research Involving Human Subjects, 2002 (www.cioms.ch).

2. Наказ МОЗ України №1422 від 29.12.2016 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0530-17#Text>.

3. Європейський кодекс академічної доброчесності [Електронний ресурс]. URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/european-code-of-conduct-for-research-integrity_horizon_en.pdf.

4. Аналітична записка «академічна доброчесність. аналітичний звіт та рекомендації» [Електронний ресурс]. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/Analitychna-zapyska-akademichnadobrochesnist.pdf>.

5. «Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку», ГО «Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень», Харків, 2015 [Електронний ресурс]. URL: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf.

6. World Medical Association Declaration of Helsinki. Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects. Adopted by the 18th WMA General Assembly, Helsinki, Finland, June 1964, and amended 1975, 1983, 1989, 1996, 2000 (www.wma.net)